

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА

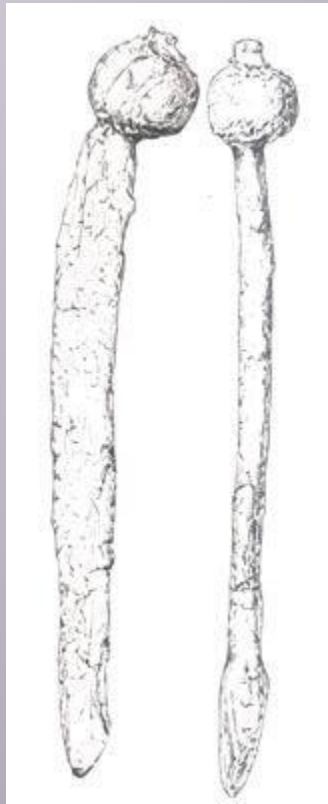
Від трипільців до Київської
Русі

Первісні музичні інструменти

- Первісне музикування мало синкретичний характер (пісня, танець, поезія були нерозривно пов'язані), супроводжувало обряди і церемонії, ритуали, трудовий процес. Виконувало функції оберегів і використовувалося під час заклинань і молитов, набуваючи магічно-охоронного значення.

УДАРНІ І ШУМОВІ
ІНСТРУМЕНТИ РОБИЛИ ІЗ
БИВНІВ ТА КІСТОК
МАМОНТА

СОПІЛКИ ТА ФЛЕЙТИ
ВИГОТОВЛЯЛИ ІЗ РОГІВ
ТВАРИН, ДУДОЧКИ – ІЗ
ПТАШИНИХ КІСТОК

Скіфська доба

- Під час обрядових свят скіфи використовували шумові інструменти – тризубці, металеві дзвіночки, бубонці, брязкальця різних форм і розмірів. Скіфи використовували грецькі музикальні інструменти (ліра), роги тура, як сигнальні інструменти

Музичне мистецтво греків північного Причорномор'я

- Про розвиток музичного мистецтва свідчать знайдені під час розкопок ювелірні прикраси, вази, фрески, скульптури на яких зображено виконавців на різних інструментах

Рожок
Пана

Авлос

Лира

Кифара

ΑΡΦΑ

ΡΟΖΟΚ ΠΑΝΑ

Музична культура Київської держави

- Народна музика Русі складалася з локальних та інструментальних мелодій. Передусім це обрядова народна пісенність. Стили: вільний речитативний, таку форму декламації мали похоронні голосіння без інструментального супроводу; із чітким ритмом і формою – решта пісенних жанрів – зразки музики цього типу зустрічаємо в архаїчних обрядових піснях (колядках, щедрівках, веснянках).

Придворно-світська музика

- Репертуар цієї музики складався із танцювальної, ліричної, побутової, жартівливої. Найчастіше зустрічаються згадки про “співання слави” князям. Співці-дружинники підносили бойовий дух війська згадуванням видатних подій минулого. Музикою супроводжувався прийом князем іноземних послів.

Церковна музика

- Прийшла до слов'ян з Візантії. Разом із грецьким духівництвом посилали на Русь і професійних музик “домественників”, які організовували тут церковну співочу справу. З 11 ст. запроваджується церковна музика, що з Києво-Печерської Лаври швидко поширилось цервами і монастирями Русі. Сформувався так званий “Київський розспів”, що став основою співочої традиції на довгі сторіччя.

Церковна музика

- Особливого розвитку на Русі набула музика дзвонів, яку виконували по нотах. Дзвони супроводжували християнські свята, збирали людей на віче. Передзвін церковних дзвонів – це невеличкий музичний концерт. Під час свят виконувались по кілька десятків таких творів дзвонової музики.

Носії музичної творчості

- Співці героїчних пісень (Боян 11ст.).
- Скоморохи (згодом мандрівні музики).
- Каліки перехожі, старці, творці поза храмової побожної пісні (лірники).

Давньоруські музичні інструменти

- Гусла, роги, бубни, свирілі, пищики, сопілки, дерев'яні труби.
- У княжих дворах також використовували іноземні інструменти – металеві труби, орган, “смики”, бронзові мідні дзвони та дзвіночки.

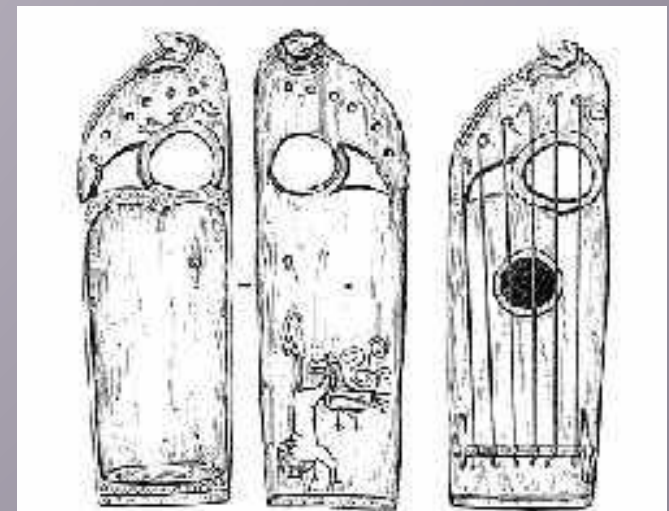

Рис. 55. ГУСЛЕ — ЛИЦЕВАЯ И ОБОРОТНАЯ СТОРОНЫ (Новгород).
Реконструкция

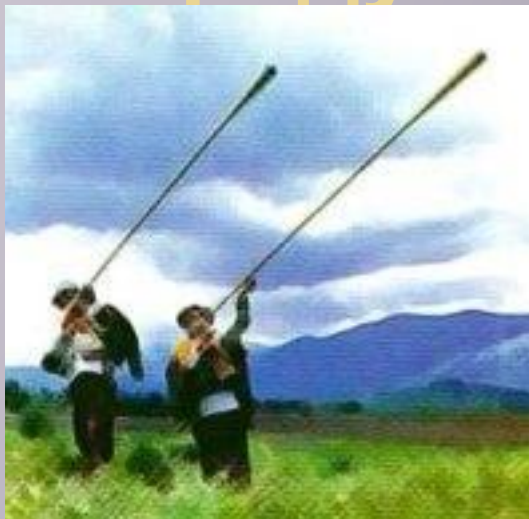
Музичні інструменти українського народу

- Військові – литаври – священні символи державності України (клейноди), барабани, козацькі сурми і труби.

Музині інструменти українського народу

- Селяни використовували сопілки, флюяра, дводенцівка, дрімба, дуда, трембіта.
- Дворянство і духовенство використовували столоподібні гусла й торбан

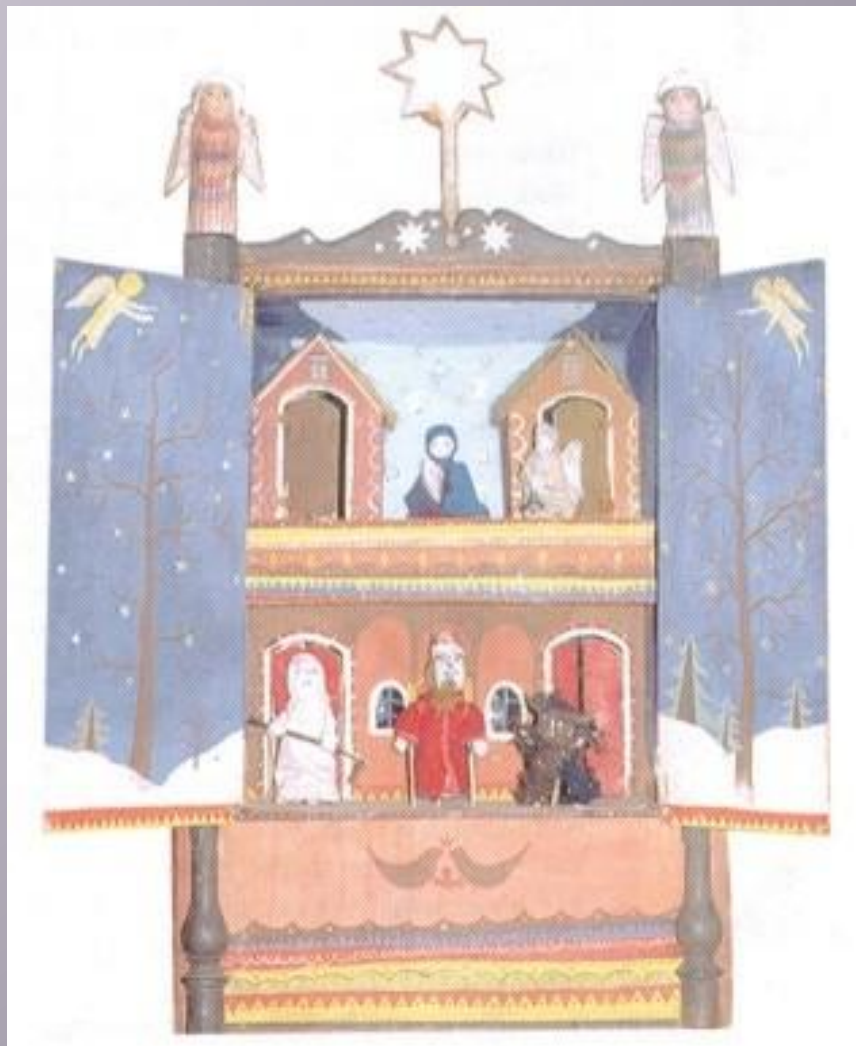
Театральна культура Київської Русі

- Пратеатр – це своєрідний цикл картин дія яких розгортається немовби за раніше створеним сценарієм. У добу Київської Русі театральне мистецтво втілювалося не тільки в народному, але й в княжому театрі

Народно-містеріальний театр

- Старовинний народнообрядовий і християнський театри переходять у явище так званого площадкового театру, який відображає архаїзоване буття українського народу. Це народна драма, вертеп і балаган, об'єднані між собою стилем маски і методом імпровізації.

Княжий театр

- Основою княжого театру були скоморохи та шпільмани. Княжий театр спирається на рицарську пісню, маючи за основу 2 елементи: речитатив і величання. Вистава відбувалася у супроводі музичних інструментів. Репертуар складався із драматичних поем, мотивів захисту батьківщини, служіння князеві, помсти за скривджених,

Народна творчість: епос, календарно-обрядові та родинно- обрядові пісні.

- Види народної музично-поетичної творчості: літературознавча (епос, лірика, драма) мистецтвознавча (музика, танець, пісня до танцю, інструментальна музика), функціональна (пісні жниварські, різдвяні, весільні, похоронні, сольні, гуртові, жіночі,

Хутір Савки, "Купальські вечорниці" 2010

© Ievhen Shylov | ievhen.com.ua

Жанри української пісні

- Календарно-обрядові (веснянки, щедрівки...)
- Пісні кріпацького побуту (чумацькі, бурлацькі...)
- Родинно-обрядові та побутові (весільні, танцювальні, поховальні...)
- Пісні солдатського побуту (рекрутські, стрілецькі...)
- Ліричні пісні й балади
- Історичні пісні та думи

Календарно-обрядові пісні

- Веснянки, гаївки
- Щедрівки, колядки
- Купальські русальні
- Жниварські

Родинно-обрядові

- Весільні
- Жартівливі, сатиричні
- Танкові (коломийки)
- Частівки
- Колискові
- Поховальні, голосіння

Різдвяні свята

Весілля

Купальські

